

Békés vármegyei evangélikus lelkészek a Türelmi Rendelet (1781) előtt

Életrajzi adattár

Az alábbi névtár az *Evangélikus lelkészek Magyarországon* (ELEM) készülő adatbázis része.¹ A projekt célja, hogy a német *Pfarrerbuch*-ok műfaját követve egységes módszerrel készült, online-adatbázisban és nyomtatott formában is elérhető történeti névtárat adjon kézbe, mely a teljesség igényével a kezdetektől 1920-ig közli a történeti Magyarországon szolgált evangélikus lelkészek névsorát és alapvető életrajzi adatait. Kertész Botond 2013-ban tette közzé a www.medit.lutheran.hu oldalon a Dunántúli Evangélikus Egyházkerületben 1783–1920 között felszentelt lelkészek névtárát azzal a céllal, hogy fogadhatta a felhasználók kiegészítéseit, javításait és észrevételeit. A 2014–2016 között ugyanitt megjelent részeket is, melyek a hazai reformáció első évszázadában működő lelkészeket dolgozták fel, hasonló megfontolással szántam előzetes kipróbálásra. Így 2017-re, a reformáció 500. évfordulójára a kutatómunkának legalább az első szakasza lezárulhatott. A személynevek betűrendjében felépülő proszopográfiai részt reménység szerint egykor majd a gyülekezetek betűrendje szerinti archontológiai összeállítás is követi.

Az alábbi névtár legtöbb állításának nagyon fontos része az „adataink szerint” kitétel. A hagyomány figyelembevételével és logikus következtetések alapján valószínűleg jóval vastagabb gyűjteményt lehetne összeállítani több személyről és részletesebb életrajzokkal. A megbízható adatoltság elvéhez ragaszkodva azonban névtárunk vállaltan karcsú és szellős marad. Pl. valamely kor és régió iskolázási szokásainak ismeretében nagy biztonsággal megjósolható volna, hogy ki hol kezdi meg tanulmányait, de ha nem találtunk erre vonatkozó pozitív adatot, akkor tartózkodtunk az életpálya-konstrukciótól.

A többé-kevésbé precíz kritériumrendszer dacára bőven akadnak az ELEM-ben határesetek és módszertani dilemmák. Ezekre mindjárt a címszóként szolgáló személynév alatti *Nota bene!* megjegyzés hívja föl a figyelmet, ráadásul a valamilyen szempontból vitatható besorolású személyek nevét a címszóban is kurzíváljuk. A XVIII. századi Békés vármegyében a legtöbb kétegyetlen alapkritériumból adódik: valóban felavatott lelkész? Még ha a pozitív válasz valószínűsíthető is volna, adatok hiányában vagy ellentmondásos adatok birtokában kötelességünk kitenni a kérdőjelet (az itt közölt 32 életrajzból két esetben).

¹ A Rövidítések, a Levéltári és kézirattári jelzetek, a Forráskiadások és szakirodalom, továbbá az Életrajzi adattár felépítése és központozása az ELEM közlési gyakorlatát követi. Vö. <http://medit.lutheran.hu> (megtekintés: 2016. 09. 25.).

Komoly kihívással szembesültünk a személynevek használatának kérdésében. Egyértelmű volt ugyan, hogy megadunk és utalozunk minden előforduló változatot, mégis nehéz döntés volt az alapforma kiválasztása, melyhez a betűrend is igazodik. A XVIII. századi papok anyanyelvéről nem mindig tudunk biztosat, legtöbbször csak az(oka)t a nyelve(ke)t tudjuk meghatározni, amelye(ke)n prédikáltak, a forrásokban leginkább latinos névvel szerepelnek, a szakirodalom pedig rendre a maga nyelve szerint nevezi őket magyarul, németül, szlovákul vagy szlovénül. Kompromisszumos megoldásként (melyet a történeti érv is támogat) a latinos alapforma mellett döntöttünk, de változatként népnyelvi névalakokat is szerepeltettünk.

Hasonló megfontolásból a helynevek esetében is a történeti alakokat választottuk, azaz ahogyan a XVIII–XIX. századi magyar szakirodalom ismerte őket még az 1905-ös ún. „helynév-megállapítás” előtt. Ebben az 1905 utáni egyházi névtárak gyakorlatát követtük, melyek szintén csak változatként szerepeltették a törvényileg meghatározott hivatalos helyneveket, első helyen azonban a régtől bevett elnevezéseket hozták. Ez az eljárás természetesen hátrányokkal is jár, hiszen ma rengeteg magyar kézikönyv és adatbázis dolgozik az egyértelműnek megalkotott „1913-as” helynevekkel, azon kívül a történeti helyneveknél mind az adott helység azonosítása, mind a hasonló nevű helységek megkülönböztetése komoly feladatot jelent. Ezeket a hátrányokat hivatott kiküszöbölni a névtárhoz kapcsolódó helynév-konkordancia, mely az alapforma és a névváltozatok mellett az egykori vármegyei besorolást és a mai hivatalos elnevezést is tartalmazza.²

A református történeti névtár munkálatai egyházkerületenként folynak. A Dunántúlon Köblös József és Kránitz Zsolt már egészen 1848-ig közreadták az adattárat.³ A tiszáninneni kerületnek eddig csak archontológiája jelent meg Ugrai János szerkesztésében 2007-ben, az viszont a XIX. század végéig terjed.⁴ Az erdélyi egyházkerület munkatársai viszont nem kor-
szakok, hanem egyházmegyék szerint osztják fel a munkát. Ősz Sándor Előd és Tóth Levente 2013-ban egyszerre két kötettel rukkoltak elő, a Görgényi Református Egyházmegye (1848-ig) és a Szepesi Református Egyházmegye névtárával (1900-ig).⁵

A történeti Magyarország protestáns egyházai közé tartozik az erdélyi szász evangélikus egyház is, melynek *Pfarrerbuch*-ja, ha részleges is, időben megelőzte az összes eddig felsoroltat: 1998-ban jelent meg Ernst Wagnernek az erdélyi szász lelkészeket és tanítókat 1700-ig feldolgozó első kötete.⁶ Az országtérkép túlsó, nyugati sávjára pedig még odakiváncozik Karl Fiedler 1959-es burgenlandi kiadványa, mely református és evangélikus személyeket egyaránt fölvesz, amennyiben valaha Burgenland mai területén szolgáltak.⁷

Mire jó egy ilyen lelkészi névtár? A latin *Presbyterologia*-k és a német *Pfarrerbuch*-ok korábban egyháztörténeti célkitűzéssel készültek, amint egy-egy egyházszervezeti egység az „Emlékezzetek meg előjáróitokról” bibliai mottó (Zsid 13,7) jegyében felelősnek érezte magát saját múltja feltárásáért. Az elkészült eredményt azután a családfakutatók és az életrajzi

² Elérhető a <http://medit.lutheran.hu> oldalra feltöltött ELEM-kötetekben (megtekintés: 2016. 09. 25.).

³ Az időben 1760-ig haladó első kötetet nyomtatva (Köblös–Kránitz, 2009.), a második részt pedig a Pápai Református Gyűjtemények honlapján: <http://www.papacollege.hu> (megtekintés: 2016. 09. 25.).

⁴ Szintén az elektronikus közlést választva: <http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/tartalom13.htm> (megtekintés: 2016. 09. 25.).

⁵ Ősz, 2013.; Tóth, 2013.

⁶ Wagner, 1998.

⁷ Fiedler, 1959.

lexikonok szerkesztői is boldogan hasznosították. Az utóbbi negyedszázadban azonban egy másik társadalomtudományi diszciplína fedezte fel magának ezt az adattömeget, a történeti szociográfia, annak felismerésével, hogy az egyházi anyakönyveknek hála a polgári és értelmiségi rétegek között a papság életrajza a legjobban dokumentált, szinte a nemesi családok forrásadottságait is megközelíti. Így ma a lelkészi történeti névtárak segítségével vizsgálják a családszerkezet, az iskolázottság, a társadalmi és földrajzi mobilitás, a karrierstratégiák és más magatartásformák történetét, azaz a *Pfarrerbuch*-ok szinte már fontosabbak a profán tudományos kutatás számára, mint saját egyházi közegüknek, melyben születtek. Magyarországon eddig a peregrinációkutatást övezte ilyen kitüntetett figyelem, míg a tapasztalat meg nem tanított rá, hogy az egyetemi beiratkozások adatai túl szűkszavúak ahhoz, hogy nagy proszopográfiai rendszereket építsünk belőlük, ugyanis a hol így, hol úgy megnevezett személyek azonosítása és a névrokonok elkülönítése megoldhatatlan feladatnak bizonyult. A lelkészi adattárak elemzése során viszont a felekezeti kötődés és az egyházi struktúra (azaz az adatok belső szervezettsége) folytán ezek az akadályok már leküzdhetőek, az adatbázisok összerendezhetőek, lehetőséget nyújtva mind a kora újkori, mind a modern kori társadalmi folyamatok kutatására.

Rövidítések

NB!	Nota bene! (figyelmeztetés)
Ord.	ordinatio (lelkészavatás)
*	natus (születés: hely, idő)
†	mortuus (halál: hely, idő)
∞	nuptiae (házasság: hely, idő, személy)
P	pater (apa)
M	mater (anya)
Fr	frater (testvér)
Fi	filii, filiae (gyerekek)
St	studia (tanulmányok)
LM	ludi magister (tanító, tanár)
VDM	verbi divini minister (lelkész)
S	superiora (magasabb tisztségek)
N	nota (megjegyzések)
A	archivalia (levéltári források)
Lit	litteratura (irodalom)
<i>laikus?</i>	ordinációjára nincs adat, laikus teológusként prédikálhatott
+	a felsorolt gyülekezeteknek egyidejűleg lelkésze

Levéltári és kéziratári jelzetek

AFSt/H	Archiv der Franckeschen Stiftungen zu Halle, Hauptabteilung
EOL AGE	Evangélikus Országos Levéltár, Archivum generalis ecclesiae

EOL G I	Evangélikus Országos Levéltár, Gömöri kerület ordinációs lista (1704–1738), az eredeti Tiszolcon, Raab Vilmos gépirásos kivonata
EOL G I/a	Evangélikus Országos Levéltár, Bányakerület ordinációs lista (1704–1710, 1735–1807, kéziratos másolat Pozsonyban), Raab Vilmos gépirásos kivonata
EOL G II	Evangélikus Országos Levéltár, Bajmóci kerület ordinációs lista (1610–1670, kéziratos másolat Pozsonyban), Raab Vilmos gépirásos kivonata
EOL G III	Evangélikus Országos Levéltár, Biccsei kerület ordinációs lista (1610–1760, kéziratos másolat Pozsonyban), Raab Vilmos gépirásos kivonata
EOL T	Evangélikus Országos Levéltár, Tiszai kerület ordinációs lista (1741–1836, eredeti, a lelkészjelöltek autográf önéletrajzával)
EOL Z	Evangélikus Országos Levéltár, Ötvárosi szuperintendencia (Lőcse, Bártfa, Kassa, Eperjes, Kisszeben) ordinációs lista (1614–1741, az eredeti Lőcsén), Raab Vilmos gépirásos kivonata
OSzK	Országos Széchényi Könyvtár, Kézirattár

Forráskiadások és szakirodalom (a nem oldalszám, hanem sorszám szerint idézett műveket /nr./ jelzi)

AAV 7	Juntke, Fritz (szerk.): Album Academiae Vitebergensis. 7. köt. 1710–1812. Halle, 1966.
<i>Bartholomaeides</i> , 1817	<i>Bartholomaeides</i> , Ioannes Ladislaus: Memoriae Vnгарorum qui in alma condam vniversitate Vitebergensi a tribus proxime concludendis seculis studia in ludis patriis coepta confirmarunt. Pesth, 1817.
<i>Bél</i> , 1993 (nr.)	<i>Bél Mátyás levelezése</i> . Szerk.: Szelestei N. László. Bp., 1993. (Magyarországi tudósok levelezése, 3.)
<i>Bienik</i> , 1917	<i>Bienik János: A legéndi evang. egyházközség története</i> . Balassagyarmat, 1917.
<i>Böröcz</i> , 1993	<i>Böröcz Enikő: Az Evangélikus Országos Levéltár – Budapest – kéziratos-katalógusa</i> . 1850 előtti kéziratok. Bp., 1993. (Magyarországi egyházi könyvtárak kéziratos-katalógusai, 10.)
<i>Csepregi</i> , 2000	<i>Csepregi Zoltán: Magyar pietizmus 1700–1756. Tanulmány és forrásgyűjtemény a dunántúli pietizmus történetéhez</i> . Bp., 2000. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez, 36.)
<i>Csepregi</i> , 2010	<i>Csepregi Zoltán: Der Pietismus in Ungarn und das Luthertum in der Tolnau. Evangelische Kolonistenprediger in Transdanubien (1718–1775)</i> . In: <i>Die Ansiedlung der Deutschen in Ungarn. Beiträge zum Neuaufbau des Königreiches nach der Türkenzeit</i> . Szerk.: Seewann, Gerhard–Krauss, Karl-Peter–Spannenberger, Norbert. München, 2010. 173–194. p. (Buchreihe der Kommission für Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa, 40.)

- Csepregi, 2013 Csepregi Zoltán (szerk.): *Pietas Danubiana / Pietismus im Donautal (1693–1755)*. 437 Schreiben zum Pietismus in Wien, Preßburg und Oberungarn. Bp., 2013.
- Csepregi, 2015 Csepregi Zoltán–Klosterberg, Brigitte–Monok István (szerk.): *Die Hungarica Sammlung der Franckeschen Stiftungen zu Halle*. 2. Handschriften. Bp., 2015. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez, 39/1–2.)
- Detre, 2006 Detre János (szerk.): *Őrállók. A Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerülete gyülekezeteinek története*. Bp., 2006.
- Fallenbüchl, 1985 Fallenbüchl Zoltán: *Az 1738/39. évi országos diákösszeírás*. Bp., 1985.
- Fényes, 1902 Fényes Lajos: *Guta, Ágostai Hitvallású Evangélikus Anyae gyház története 1543–1900-ik évig*. Balassagyarmat, 1902.
- Fiedler, 1959 Fiedler, Karl: *Pfarrer, Lehrer und Förderer der ev. Kirche A. u. H. B. im Burgenlande*. Eisenstadt, 1959. (Burgenländische Forschungen, 40.)
- Gajdács, 1896 Gajdács Pál: *Tót-Komlós története*. Gyoma, 1896.
- Gémes, 2003 (nr.) Gémes István: *Hungari et Transylvani. Kárpát-medencei egyetemjárók Tübingenben (1523–1918)*. Bp., 2003.
- Haan, 1858 Haan, Ludovicus: *Jena Hungarica, sive memoria Hungarorum a tribus proximis saeculis Academiae Jenensi adscriptorum*. Gyula, 1858.
- Haan, 1866 Haan Lajos: *Békés Csaba mezővárosa hajdanáról, s mostani állapotjáról*. 2. bőv. kiad. Pest, 1866.
- Holl, 2004 Holl Béla: *A váci püspöki egyházlátogatási jegyzőkönyvek protestáns vonatkozású bejegyzései a 18. században*. Bp., 2004. (METEM Könyvek, 48.)
- Hornyánszky, 1867 Hornyánszky Viktor (szerk.): *Beiträge zur Geschichte evangelischer Gemeinden in Ungarn*. Mudrony Bohuslav, Bobok György predikátorok és Hornyánszky György rektor kéziratoss művének felhasználásával kiadja Hornyánszky Viktor. 2. kiad. Pest, 1867.
- Jakus–Detre, 1978 Jakus Lajos–Detre János: *Iskolák, tanítók, tanárok a Galga völgyében a 19. század végéig*. Aszód, 1978. (Múzeumi füzetek, 11.)
- Jeszenszky, 1861 Jeszenszky, Karel: *Osada Mező-Berény a gegj cjrke w. augsp. wyzn. slowenská*. Arad, 1861.
- JMUL Erler, Georg (szerk.): *Die jüngere Matrikel der Universität Leipzig*. 1–3. köt. Leipzig, 1909.
- Keveházi, 2011 Keveházi László (szerk.): *A reformációtól – napjainkig. Evangélikus gyülekezetek, egyházmegyék, kerületek a Dunántúlon*. 1–2. köt. Győr, 2011.
- Klanicza, 1865 Klanicza, Martinus: *Fata Aug. conf. ecclesiarum a tempore reformationis ad synodum Pestiensem*. Szerk.: Fabó, Andreas. Pest, 1865. 1–354. p. (Monumenta ev. Aug. conf. in Hungaria historica, 3.)
- Klein, 2015 Sto kňazských biografíí Johanna Samuela Kleina. Johann Samuel Klein száz lelkesí életrajza. Szerk.: Kónya, Peter–Csepregi, Zoltán. Prešov, 2015.

- Koszorús, 1994 Koszorús Oszkár: Orosháza jelesei a XIX. század végéig. 1. köt. Orosháza, 1994.
- Koszorús, 2010 Koszorús Oszkár: 225 éve halt meg első lelkészünk, Horváth András. In: Orosházi Harangszó, 17. (2010) 3. sz. 10–11. p.
- Koszorús, 2012–2013 Koszorús Oszkár: Levéltárunk kincseiből. 1–5. In: Orosházi Harangszó, 19. (2012) 4. sz. 9–10. p.; 20. (2013) 1. sz. 9–10. p.; 2. sz. 9–10. p.; 3. sz. 9–10. p.; 4. sz. 7–8. p.
- Köblös–Kránitz, 2009 Köblös József–Kránitz Zsolt: A Dunántúli református egyházkerület prédikátorai és rektorai. I. 1526–1760. Pápa, 2009.
- MaMűL Magyar Művelődéstörténeti Lexikon. Szerk.: Kőszeghy Péter. 1–14. köt. Bp., 2003–2014.
- MEEE Magyar Evangélikus Egyháztörténeti Emlékek. Szerk.: Prónay Dezső–Stromp László. I. köt. Bp., 1905.
- Mekis, 2014 Mekis Ádám: A békéscsabai evangélikus gyülekezet életmódja a 18. század első felében az első anyakönyv alapján, 1722–1752. Békéscsaba, 2014. (Evangélikus kéziratok, 2.)
- MÉL Magyar Életrajzi Lexikon. 1–4. köt. Bp., 1967–1990.
- MUA Steinmeyer, Elias von (szerk.): Die Matrikel der Universität Altdorf (1575–1809). 1–3. köt. Würzburg, 1912–1918.
- MUE Wagner, Karl: Register zu Matrikel der Universität Erlangen 1743–1843. München–Leipzig, 1918.
- MUH 1 Juntke, Fritz (szerk.): Matrikel der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg. 1690–1730. Halle, 1960.
- NESA Novi ecclesiastico-scholastici annales evangelicorum August. et Helvet. Confessionis in terris Austriacis. 1–9. köt. Besztercebánya–Selmecbánya, 1793–1803.
- Okolicsányi, 2009 Okolicsányi József: A Nógrádi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyházmegye monográfiája. Bp., 2009. (METEM Könyvek, 67.)
- Ősz, 2013 Ősz Sándor Előd: A Görgényi Református Egyházmegye történeti névtára. A kezdetektől 1848-ig. Bp., 2013. (Erdélyi Református Egyháztörténeti Füzetek, 19.)
- Pálffy, 1965 Pálffy Miklós: Katalog der Handschriftensammlung der Hallenser Ungarischen Bibliothek. Halle, 1965. (Arbeiten aus der Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt in Halle a. d. Saale, 4.)
- Payr, 1910 Payr Sándor: Egyháztörténeti emlékek. Forrásgyűjtemény a Dunántúli Ág. Hitv. Evang. Egyházkerület történetéhez. I. köt. Sopron, 1910.
- SBS Maňovčík, Augustín (szerk.): Slovenský Biografický Slovník (od roku 833 do roku 1990). 1–6. köt. Martin, 1994.
- Sólyom, 2002 Sólyom Jenő (szerk.): A Magyarországi Evangélikus Egyház Déli Egyházkerülete az ezredfordulón 2000–2001. Bp., 2002.

- Stubbe, 1932 *Stubbe, Christian: Die dänische Gesandtschaftsgemeinde in Wien und ihre letzten Prediger. In: Beiträge und Mitteilungen des Vereins für Schleswig-Holsteinsche Kirchengeschichte, 9. (1932) 257–312. p.*
- Szinnyei *Szinnyei, József: Magyar írók élete és munkái. 1–14. köt. Bp. 1891–1914.*
- Tar, 2004 (nr.) *Tar Attila: Magyarországi diákok németországi egyetemeken és főiskolákon, 1694–1789. Bp., 2004. (Magyarországi diákok egyetemjárása az újkorban, 11.)*
- Tessedik, 1976 *Theschedik Sámuel önéletírása. Ford.: Zsilinszky Mihály. Bp., 1976.*
- Tessedik, 1979a *Tessedik Sámuel: Önéletírás. Ford.: Zsilinszky Mihály. In: Tessedik Sámuel–Berzeviczy Gergely: A parasztok állapota Magyarországon. Bp., 1979. 26–108. p.*
- Tessedik, 1979b *Tessedik Sámuel: Szarvasi nevezetességek. Krónika az 1561–1806 közötti időből. Ford.: Nádor Jenő. In: Tessedik Sámuel–Berzeviczy Gergely: A parasztok állapota Magyarországon. Bp., 1979. 264–337. p.*
- Tóth, 2007 *Tóth Gergely: Bél Mátyás pozsonyi tanítványai. A pozsonyi evangélikus líceum anyakönyvének vonatkozó részei Bél és utódai megjegyzéseivel. In: Lymbus. Magyarságtudományi Forrásközlmények. Szerk.: Kerekes Dóra. Bp., 2007. 179–208. p.*
- Tóth, 2013 *Tóth Levente: A Sepsi Református Egyházmegye történeti névtára 1900-ig. Bp., 2013. (Erdélyi Református Egyháztörténeti Füzetek, 20.)*
- Wagner, 1998 *Wagner, Ernst: Die Pfarrer und Lehrer der evangelischen Kirche A. B. in Siebenbürgen. Bd. I. Von der Reformation bis zum Jahre 1700. Köln–Weimar–Wien, 1998. (Schriften zur Landeskunde Siebenbürgens, 22/1.)*
- Wurzbach *Wurzbach, Constant von: Biographisches Lexikon des Kaiserthums Oesterreich. 1–60. köt. Wien, 1856–1891.*
- Zoványi, 1977 *Zoványi Jenő: Magyarországi protestáns egyháztörténeti lexikon. 3. bőv. kiad. Bp., 1977.*
- Zsilinszky, 1872 *Zsilinszky Mihály: Szarvas város történelme és jelen viszonyainak leírása. Pest, 1872.*
- Zsilinszky, 1910 *Zsilinszky Mihály: Wallaszky Pál evangélikus lelkész élete. Bp., 1910.*

Életrajzi adattár

Burián (Burjan), Daniel

Ord: Besztercebánya, 1731.03.04

* Ribár, 1703

† Mezőberény, 1765.01.22

∞ 1728.04.11 Clara Köszörűs (Bánk)

P: Matthaeus B.

M: Maria

Fr: Samuel B. VDM

St: Pozsony (1720–1726)

LM: Acsa (1726–), Szirák (1728–), Békéscsaba (1731–1737)

VDM: Mezőberény (közös: 1737–1745, II. szlovák: 1745–1765)

N: sógora: Samuel Fabry VDM (Bánk); or-
dinációs önéletrajza disztichonban, kronosztikonnal

A: EOL G I/a 25(3)

Lit: *Hornyánszky*, 1867. 23k; *Jakus–Detre*, 1978. 22; *Jeszzenszky*,
1861. 47; *Mekis*, 2014. 40k, 66; *Okolicsányi*, 2009. 197.

Burián (Burjan), Samuel

Ord: Miava, 1728.04.20

* Háj

† Aszód, 1748.02.15

∞ 1. Anna; 2. Maria Tornyos; 3. Anna Masnitius

P: Matthaeus B.

M: Maria

Fr: Daniel B. VDM

Fi: Maria, Barbara

St: Garamszeg

LM: Szirák (–1715), Aszód (1715–1728)

VDM: Békéscsaba (1728–1744), Aszód (1744–1748)

S: pest-békési ev. esperes (1744–1748)

A: EOL G III 46(70)

Lit: *Haan*, 1866. 50; *Hornyánszky*, 1867. 5, 37; *Jakus–Detre*, 1978. 72; *Mekis*, 2014. 21, 41k,
51, 53–74, 76; *Okolicsányi*, 2009. 197; *Zoványi*, 1977. 469.

Chovan (Chowan), Martinus (Martin)

Ord: Miava, 1729.09.14

* Zólyom

† Hibbe, 1753

∞ 1740 Elisabetha Konitsek (Legénd)

P: Michael Ch.

M: Dorothea Benkovicz

St: Garamszeg, Palugya (Nagy-), Wittenberg (1726.05.17)

VDM: Újfalu (Divék-) (udvari: 1729–1732), Mezőberény (közös: 1733–), Legénd (1737–), Hibbe (1740–1753)

N: Újfalussy László udvari papja, innen 1732-ben elűzik; apósa: Thomas Konitsek VDM

A: EOL G III 47(80)

Lit: AAV 7,69; *Bartholomaeides*, 1817. 221; *Bienik*, 1917. 10; NESA 23

(1795:2) „159” [149]; *Hornyánszky*, 1867. 23, 106; *Jeszenszky*, 1861. 47; *Klanicza*, 1865. 193; *Okolicsányi*, 2009. 149; *Tar*, 2004. 3498.

Dienes (Dénes), Alexander (Sándor)

NB! *laikus?*

∞ 1. N.N. (†1744); 2. Orosháza 1745.12.17 Elisabeth Kostyán

Fi: Georgius D. (1724–1812); Elisabeth *1744

LM: Zomba (1725–1744), Orosháza (1744–)

N: Orosháza alapítója, iskolamester, aki prédikál is híveinek

Lit: *Csepregi*, 2000. 230, 232; *Csepregi*, 2010. 193; *Koszorús*, 1994. 33k; *Koszorús*, 2010; *Koszorús*, 2012–2013; *Payr*, 1910. 355.

Drozdik (Droszdik), Samuel

Ord: Modor, 1753.04.12

* Puhó, 1724.03.18

† Békéscsaba, 1785.05.22

P: Georgius D.

M: Susanna Brodszky

Fr: Johannes D. bécsi ev. ágens

St: Szuló (1730–), Trencsén (1731–), Sopron (1738–), Modor (1739–), Győr (1741–), Sopron (1743–), Győr (1746–), Wittenberg (1747.10.17), Jéna (1750.10.06)

LM: nevelő (1751–1753)

VDM: Ozor (Felső-) (udvari: 1753–1762),

Békéscsaba (diakónus: 1772–1780, lelkész: 1780–1785)

N: a Kosztolányi és az Ottlik családnál nevelő, az utóbbiaknál udvari prédikátor

A: EOL G III 55(40)

Lit: AAV 7,125; *Bartholomaeides*, 1817. 254; *Fallenbüchl*, 1985. 446; *Haan*, 1858. 64; *Haan*, 1866. 51; *Hornyánszky*, 1867. 38, 162; *Tar*, 2004. 2087, 3707.

Dubovszky (Dubowszky), Andreas (Ondrej)

Ord: Selmechánya, 1705.02.26

* Dobó

P: Jacobus D.

M: Charitas Susanna Hagymási

St: Körmöcbánya, Győr, Rimaszombat, Kövi

VDM: Dobó (1705–), Monok (1714), Mezőberény (közös: 1723–1730), Irsa (1747)

A: EOL G I/a 7(35); G I 36(34)

Lit: *Hornyánszky*, 1867. 23; *Jeszenszky*, 1861. 46k; *Pálffy*, 1965. 155.

Gécs (Géts, Ghecs), Paulus (Pavol)

Ord: Modor, 1748.08.15

* Poltár, 1723.04.21

P: Stephanus G.

M: Susanna Kmetoni

St: Selmecebánya (1738), Körmöcbánya

(1742–), Besztercebánya, Győr, Wittenberg (1746.10.01)

LM: Pest (nevelő a Szerdahelyi családnál: 1745–1746), nevelő

a Zay családnál (1747–1748), Békéscsaba (1754–1757)

VDM: Apostag (1748–), Apatelekek (1749–1754)

N: Apatelekről elűzik

A: EOL G III 51(26)

Lit: AAV 7,178; *Bartholomaeides*, 1817. 253; *Tar*, 2004. 3697.

Georgiades (Gyurcsek, Gyurtsek), Johannes (Ján) [2]

Ord: Besztercebánya, 1737.03.29

* Besztercebánya, 1711.05.07

† Békéscsaba, 1780.10.16

∞ Judith Dlhany

P: Andreas G. [1] VDM

M: Helena Bohuss

Fi: Andreas Gyurtsek [2] VDM; Johannes Gyurtsek [2] VDM

St: Rahó, Csalomja (Kis-), Késmárk, Besztercebánya (1727–), Dobsina (1731–),

Besztercebánya (1732–), Wittenberg (1733.08.08–1736)

VDM: Turicska (1737–), Lónyabánya (1740–), Alberti (1745–), Békéscsaba (1753–1780)

S: pest-békési ev. esperes (1775–1780)

N: veje: Samuel Petkó VDM

A: EOL G I/a 25(4)

Lit: AAV 7,174; *Bartholomaeides*, 1817. 235; NESA 23 (1795:2) 144, „166” [156]; *Haan*, 1866.

50; *Hornyánszky*, 1867. 38; *Okolicsányi*, 2009. 133, 152; *Tar*, 2004. 3585; *Zoványi*, 1977. 469.

Gyurtsek (Georgiades, Gyurcsek), Andreas (Ondrej) [2]

Ord: Selmecebánya, 1780.12.14

* Békéscsaba, 1754.12.10

† Békéscsaba, 1798.12.07

P: Johannes Gy. [2] VDM

M: Judith Dlhany

Fr: Johannes Gy. [3] VDM

St: Nagykőrös (1765–), Eperjes (1767–), Lőcse (1769–), Eperjes (1771–1775), Jéna (1776)

VDM: Békéscsaba (diakónus: 1778–1780, másodlelkész: 1780–1798)

N: sógora: Samuel Petkó VDM

A: EOL G I/a 56(11)

Lit: *Haan*, 1858. 84; *Haan*, 1866. 51; *Horváth*, 1867. 38; *NESA* 1 (1793:2) 35; *Tar*, 2004. 2353.

Gyurtsek (Georgiades, Gyurcsek), Johannes (Ján) [3]

* Turicska, 1739

† Békéscsaba, 1770.12

P: Johannes Gy. [2] VDM

M: Judith Dlhany

Fr: Andreas Gy. [2] VDM

St: Altdorf (1763.05.16), Erlangen (1763.11.07)

VDM: Békéscsaba (diakónus: –1770)

N: sógora: Samuel Petkó VDM

Lit: *MUA* 18208; *MUE* 196; *Tar*, 2004. 81, 218.

Horváth, Andreas (András) [2] nobilis

Ord: Tét, 1744.08.06

* Gencs (Magyar-), 1715

† Orosháza, 1785.08.18

∞ 1. N.N.; 2. Felpéc, 1767.10.20 Maria Krnuch, Gottfried Czetter VDM özvegye

P: Stephanus H. nob.

Fr: Georgius H.

St: Sopron, Wittenberg (1742.08.04)

LM: Asszonyfa (Ostffy-) (nevelő: 1743–1744)

VDM: Orosháza (1744–1784)

N: az Ostffy családnál nevelő; 1743-ban jelen van a nemesdömölki templom alapkövének letételénél

A: OSzK, Quart. Lat. 1168: 2v(2)

Lit: *AAV* 7,246; *Bartholomaeides*, 1817. 247; *Koszorús*, 1994. 35k; *Koszorús*, 2010; *Koszorús*, 2012–2013; *Tar*, 2004. 3663.

Hrdina (Hridina), Andreas (Ondrej) [3]

NB! *laikus?*

∞ 1719 Helena (Szirák)

P: Andreas H. [2] VDM

LM: Bágyon (Kis-) (1718–1719), Pónik (–1721)

VDM: Domony (1721–), Szarvas (1722–1734), Bénye (1735–1741)

N: feleségét 1734-ben boszorkánysággal vádolják, ezért veszti el hivatalát

Lit: *Detre*, 2006. 413; *NESA* 23 (1795:2) 144; *Holl*, 2004. 100k; *Hornyánszky*, 1867. 252; *Tessedik*, 1979b. 269k; *Zsilinszky*, 1872. 62k.

Janek, Matthias (Matej)

Ord: Acsa, 1777.07.03

* Libetbánya, 1748.03.07

† Tótkomlós, 1790.05.27

P: Johannes J.

M: Eva Messerschmid

St: Besztercebánya (1755–1759), Selmezbánya (1760–), Eperjes (1761–), Debrecen (1765–1766), Pozsony (1767–1772), Tübingen (1772.10.19), Stiftler (1773–1774)

LM: Vértés (Léta-) (nevelő: 1766–1767), Pozsony (nevelő: 1767–1772), Ugróc (Zay-) (nevelő: 1774–1777)

VDM: Csővár (1777–), Tótkomlós (1780–1790)

N: nevelő a Torkos, Institoris, Halász és Zay családoknál

A: EOL G I/a 51(33)

Lit: *Gajdács*, 1896. 125; *Gémes*, 2003. 240; *Holl*, 2004. 222k; *Tar*, 2004. 3058.

Járossy (Jaroschi), Johannes (Ján)

Ord: Modor, 1751.02.12

* Szepes vm., 1723

† Almás (Felső-), 1795

∞ 1763 Anna Kuzmányi (Bánk)

P: Thomas J.

M: Anna Schutak

Fi: Michael J. LM; Paulus J. VDM

St: Keresztes (Komlós-), Ratkó, Késmárk (1733–), Miskolc (1739–), Besztercebánya, Sopron (1747–1749)

LM: Pétervárad (a szerb gimnáziumban: 1749–1750)

VDM: Petrovác (1750), Guta (Galga-) + Vanyarc (1751–), Szarvas (másodlelkész: 1772–1785), Almás (Felső-) (1786–1795)

A: EOL G III 53(32); G I/a 73(63)

Lit: *Fényes*, 1902. 9k; *Haan*, 1858. 91; *Szinnyei* 5,420; *Tessedik*, 1979b. 302; *Zsilinszky*, 1872. 65.

Klatschany (Klacsány, Klačány, Klecsány, Kleczany, Kletsányi), Johannes (Ján) [2]

Ord: Felpéc, 1755.04 (Bárany János esperes)

* Turóc vm.

† Tótkomlós, 1762.10.26

St: Pozsony (–1752), Halle (1752.10.10), Wittenberg (1753.03.26)

VDM: Tótkomlós (1755–1762)

A: EOL AGE, V.109d: 11(10); OSzK, Quart. Lat. 1168: 7v(3)

Lit: AAV 7,73; *Bartholomaeides*, 1817. 261k; *Csepregi*, 2013. 558, 592; *Csepregi*, 2015. 637, 815 (A 1401, B 364); *Gajdács*, 1896. 118; *Tar*, 2004. 1262, 3760.

Konitsek (Konicsek, Koniczek, Konik), Thomas (Tomáš)

Ord: Csetnek, 1712

* Bástyanka

P: Matthaeus K. VDM

M: Susanna Gerentsini

St: Győr, Rozsnyó, Besztercebánya, Eperjes

LM: Losonc (1707–1708)

VDM: Osgyán (1712–1715), Békéscsaba (1716–1718), Mezőberény (közös: 1722–1723)

N: veje: Martinus Chovan VDM

A: EOL G I 6(4)

Lit: *Haan*, 1866. 49; *Hornyánszky*, 1867. 162; *MEEE* 192.

Markovitz (Markowitz), Johannes (Ján)

Ord: Modor, 1762.06.08

* Szarvas, 1738

† Szarvas, 1769.04.29

P: Matthias M. [1] VDM

M: Mitsinsky

Fr: Matthias M. [2] VDM

St: Pozsony, Erlangen (1761.11.28)

LM: Pozsony (nevelő: –1761)

VDM: Szarvas (1762–1769)

N: sógora: Samuel Tessedik [2] VDM

A: EOL AGE, I.d 9,34: 15(1)

Lit: *MUE* 308; *Tar*, 2004. 209; *Tessedik*, 1979b. 288, 297; *Zsilinszky*, 1872. 65.

Markovitz (Markovich, Markovits, Markowitz), Matthias (Matej) [1]

Ord: Csetnek, 1734.10.27

* Dobronya, 1707.02.27

† Szarvas, 1762.04.14

∞ Mitsinsky

P: Andreas M.

M: Maria Zimani

Fi: Johannes M. VDM; Matthias M. [2] VDM

St: Selmecbánya (1717–), Udvarnok (1721–), Besztercebánya (1722–), Selmecbánya (1725–), Pozsony (1728–), Jéna (1731.09.28–1733)

LM: nevelő a Podmaniczky-családnál (1733–1734)

VDM: Szarvas (1734–1762)

S: pest-békesi ev. esperes (1756–1762); püspökjelölt (1757)

N: Tótkomlós alapításának (1746) kezdeményezője;
sógora: Johannes Mitsinsky; veje: Samuel Tessedik [2]
A: EOL G I 28(87); EOL AGE, VI.7; OSzK Quart. Lat. 738
Lit: *Bél*, 1993. 903; *Böröcz*, 1993. 213k; *Haan*, 1858. 51k; *Hornyánszky*, 1867. 252;
MEEE 210; SBS 4,78; *Szinnyei* 8,646k; *Tar*, 2004. 1835; *Tessedik*, 1979b. 270, 285;
Zoványi, 1977. 390, 469; *Zsilinszky*, 1872. 64, 126.

Matthaei (Matthai, Matthaj), Georgius (Juraj)

Ord: Csetnek, 1730.09.02

* Rajec, 1704

P: Johannes M.

M: Anna Huljak

St: Győr, Pozsony, Besztercebánya, Halle (1727.04.09), Tübingen (1728.12.20)

LM: Halle (fiúiskola: 1728)

VDM: Mezőberény (közös: 1730–1733), Egyháza (Duna-) (1734–1741)

A: AFSt/H D 24a: 18e; EOL G I 24(63)

Lit: *Csepregi*, 2015. 386, 849 (A 824, B 460); *Gémes*, 2003. 161; *Hornyánszky*, 1867. 23;
Jeszzenszky, 1861. 46; MEEE 205; MUH 1,284; *Tar*, 2004. 996, 2980.

Ochs (Ochsz), Ferdinandus (Ferdinand) [2]

Ord: Acsa, 1771.08.03

* Kassa, 1744.02.08

P: Ferdinandus O. [1] VDM

M: Rosina Kraudy

St: Tállya, Sopron, Lipcse (1767.04.13)

LM: Kassa (nevelő: –1771)

VDM: Mezőberény (I. német: 1771–1785)

A: EOL G I/a 45(15)

Lit: JMUL 3,288; *Tar*, 2004. 2716.

Petko, Samuel [2]

Ord: Garamszeg, 1765.04.25

* Cseri, 1736.05.24

† Mezőberény, 1790.04.27

∞ Maria Gyurtsek

P: Samuel P. [1]

M: Sophia Lehotzky

Fi: Johannes P. VDM

St: Zellő (Kis-), Losonc, Csetnek, Modor,
Pozsony, Altdorf (1762.10.02), Wittenberg (1763.10.05)

VDM: Mezőberény (II. szlovák: 1765–1784)

N: apósa: Johannes Georgiades [2] VDM

A: EOL G I/a 41(25); T 204(8)

Lit: AAV 7,344; *Bartholomaeides*, 1817. 266; *Jeszenszky*, 1861. 47;
Klanicza, 1865. 324; MUA 18182; *Tar*, 2004. 77, 3793.

Simonides (Szimonidesz), Johannes (János) [5]

Ord: Eperjes, 1776.12.18

* Gömör (Sajó-), 1752 k.

† Orosháza, 1822.11.05

P: Andreas S. VDM

M: Sophia

Fr: Simon S. jegyző

St: Berzéte, Gömör (Sajó-) (1764–), Késmárk
(1766–), Pozsony (1767–), Késmárk (1770–), Jéna (1774)

VDM: Gömör (Sajó-) (1776–), Orosháza (1783–1822)

S: pest-békési ev. esperes (1791), békés-bánati ev. esperes (1791–1822)

N: az orosházi templom építtetője (1786)

A: EOL T 113(12)

Lit: *Haan*, 1858. 81k; *Klanicza*, 1865. 22; *Koszorús*, 1994. 37k; *Koszorús*, 2012–2013; NESA 1
(1793:2) 34; *Szinnyei* 12,1080k; *Tar*, 2004. 2341; *Zoványi*, 1977. 61, 469.

Suhajda (Schuhaida, Schuhajda), Johannes (Ján) [1]

Ord: Lőcse, 1700.08.03

* Bakabánya

∞ Anna

P: Johannes Sch.

M: Catharina Cothurniana

Fi: Paulus Sch. VDM

St: Selmezbánya, Győr

VDM: Szakállos (1700–), Békéscsaba (1718–1722), Vas vm.

A: EOL Z 129(95)

Lit: *Haan*, 1866. 49; *Hornyánszky*, 1867. 37; *Klein*, 2015. 381; MEEE 198; *Mekis*, 2014. 20.

Szallay (Szalai, Szalay, Szallai), Johannes (Ján, János) [1]

Ord: Csetnek, 1725.02.26

* Jolsva, 1699 k.

† Restér, 1730

P: Paulus Sz.

M: Susanna Antalás

St: Csetnek, Késmárk, Pozsony (1717–), Jéna (1722), Wittenberg (1724.07.08)

VDM: Békéscsaba (1725–), Restér (1728–1730)

A: EOL G I 19(43)

Lit: AAV 7,464; *Haan*, 1858. 45; *Haan*, 1866. 49k; *Klanicza*, 1865. 42; MEEE 200k, 203; *Mekis*, 2014. 20, 26; *Tar*, 2004. 3482; *Tóth*, 2007. 201 (nr. 98).

Szarkoczy (Sarkocius, Sarkóczy), Johannes (Ján)

Ord: Modor, 1740.12.22

* Bellus, 1710.04.17

† Tótkomlós, 1754.11.01

P: Johannes Sz.

M: Catharina Ljesztovszky

St: Trencsén, Necpál, Körmöcbánya, Pozsony, Wittenberg (1733.04.30)

LM: Pozsony (nevelő: 1737–1740)

VDM: Sztrice (Kis-) (udvari: 1740–1742), Fót (–1746), Tótkomlós (1746–1754)

N: nevelő az Ottlik-családnál; udvari prédikátor a Sándor-családnál

A: EOL G III 48(11); AGE, V.40: 107–114

Lit: AAV 7,464; *Bartholomaeides*, 1817. 235; *Bél*, 1993. 827; *Böröcz*, 1993. 95; *Gajdács*, 1896. 117; *Mekis*, 2014. 111; *Tar*, 2004. 3592.

Sztankovitz (Sztankovics, Sztankovits), Samuel

Ord: Garamszeg, 1762.12.20

* Szúd, 1733.06.16

† Maglód, 1778.10.

P: Adamus Sz. LM

M: Eva Kussik

St: Selmezbánya, Besztercebánya, Modor, Kecskemét, Pozsony, Jéna (1760.11.04)

LM: Modor (szlovák kántor és tanító: 1758–1760)

VDM: Tótkomlós (1762–), Szarvas (másodlelkész: 1769–1772), Maglód (1772–1778)

N: a maglódi templom építtetője (1775–1778)

A: EOL G I/a 40(18)

Lit: *Gajdács*, 1896. 118k; *Haan*, 1858. 71; *Holl*, 2004. 108; *Tar*, 2004. 2183; *Tessedik*, 1976. 55; *Tessedik*, 1979b. 298, 302; *Zsilinszky*, 1872. 65.

Tessedik (Tešedik, Theschedik), Samuel [1]

Ord: Besztercebánya, 1737.09.12

* Puhó, 1710.11

† Békéscsaba, 1749.04.07

∞ 1738 Elisabeth Lang (Pozsony)

P: Georgius T.

M: Susanna Nedeczky

Fi: Samuel T. [2] VDM; Maria Elisabeth

St: Trencsén, Győr, Körmöcbánya, Pozsony (1728–), Jéna (1732–1736)

VDM: Modor (prédikátor: 1737), Györk

(Tót-) (1737–), Alberti (1740–), Békéscsaba (1744–1749)

N: veje: Johannes Sztraka VDM; a békéscsabai Kistemplom építtetője (1745), sírhelye is itt található; mint pietista Békéscsabán bevezeti a mindennapi bibliamagyarázatot, a délutáni katekézist és a konfirmációt

A: EOL G I/a 26(6)

Lit: *Csepregi*, 2013. 482, 619; *Csepregi*, 2015. 510, 952 (A 1092, B 774); *Haan*, 1858. 53–55; *Haan*, 1866. 50; *Hornyánszky*, 1867. 37k; *Mekis*, 2014. 21, 43, 74–112; SBS 6,47; *Tar*, 2004. 1858; *Tessedik*, 1976. 3–5; *Tessedik*, 1979a. 27–29; *Wurzbach* 44,30–32; *Zoványi*, 1977. 628.

Tessedik (Tešedik, Theschedik), Samuel [2]

Ord: Acsa, 1767.07.02

* Alberti, 1742.04.20

† Szarvas, 1820.12.27

∞ 1. 1769 Theresia Markovitz; 2. 1791 Carolina Lissoviny

P: Samuel T. 1 VDM

M: Elisabeth Lang

Fi: Samuel T. [3] VDM

St: Modor, Pozsony (1750–), Debrecen (1760–), Pozsony

(1761–), Erlangen (1763.11.28–1765), Szarvas (1766)

LM: Pozsony (nevelő: 1761–1763), Szarvas (szorgalmatossági iskola: 1780–1806)

VDM: Surány (Cserhát-) (udvari: 1767), Szarvas (diakónus: 1767-, elsőpap: 1769–1820)

N: udvari prédikátor a Sréter-családnál; apósa: Matthias Markovitz VDM; sógorai: Johannes Markovitz VDM és Johannes Sztraka VDM; a szarvasi Ótemplom építtetője (1788)

A: EOL G I/a 42(1)

Lit: MaMűL 11,483–485; MÉL 2,846k; MUE 507; NESA 1 (1793:2) 34; SBS 6,47k;

Szinnyi 14,51–53; *Tessedik*, 1976; *Tessedik*, 1979a; *Tessedik*, 1979b. 281k, 290;

Zoványi, 1977. 628k; *Zsilinszky*, 1872. 65–68, 130k.

Vörös, Sigismundus (Zsigmond)

* Modor

∞ Julianna

LM: Kalaznó (1756)

VDM: Mányok (Kis-) (1742–), Tab (1749–1751), Csernye (Bakony-) (helyettes: 1751), Orosháza (diakónus: 1756 után)

N: Tabról elűzik

Lit: *Csepregi*, 2000. 225, 230; *Csepregi*, 2010. 179, 193; *Keveházi*, 2011. 425, 438; *Koszorús*, 1994. 37; *Payr*, 1910. 355, 377; *Sólyom*, 2002. 367.

Wallaszky, Paulus (Pavol, Pál)

Ord: Acsa, 1769.11.28

* Bagyan, 1742.01.29

† Jolsva, 1824.09.29

∞ 1771 N.N.

P: Jacobus W.

M: Maria Ratsko

St: Selmezbánya (1753–), Rimaszombat

(1756–), Pozsony (1757–1764, 1766–), Lipcse (1767.04.13)

LM: Losonc (nevelő: 1764–1766)

VDM: Tótkomlós (1769–), Cinkota (1780–), Jolsva (1783–1824)

S: gömöri ev. esperes (1819–1822), püspökjelölt (1822)

N: a Sembery családnál nevelő; veje: Andreas Uhrin VDM; az első rendszeres magyarországi irodalomtörténet szerzője

A: EOL G I/a 44(9)

Lit: *Gajdács*, 1896. 119–125; *JMUL* 3,442; *MaMűL* 13,21; *MÉL* 2,1024; *Szinnyei* 14,1410–1412; *Tar*, 2004. 2718; *Zoványi*, 1977. 220, 692k; *Zsilinszky*, 1910.

Walther („iunior”), Johannes Rudolphus (Johann Rudolph)

* Frankfurt (Main), 1708.10

† Mezőberény, 1775.05.13

VDM: Gyöng (1732–1738), Tormás (Kis-) (1739–1743), Mezőberény (I. német: 1745–1771)

N: Mezőberényben az önállósuló német gyülekezet első saját lelkésze

Lit: *Csepregi*, 2000. 68, 230, 232; *Csepregi*, 2010. 178, 188; *Hornýánszky*, 1867. 24; *Payr*, 1910. 355; *Stubbe*, 1932. 285–291.

Wandlik (Vandlik), Martinus (Martin)

Ord: Csetnek, 1730.02.27

* Zólyom

† Nyíregyháza, 1766

P: Georgius W.

M: Dorothea Bohuss

St: Osztrólua, Korpona, Necpál, Pozsony, Wittenberg (1724.10.14)

LM: Tamási (Losonc-) (1727–1730)

VDM: Tamási (Losonc-) (1730–), Békéscsaba (1749–), Nyíregyháza (1753–1754, 1759–1766)

N: Nyíregyháza alapító lelkésze, 1754–1759 között itt nincs nyilvános vallásgyakorlat

A: EOL G I 23(59); AGE, V.40: 331–334

Lit: AAV 7,491; *Bartholomaeides*, 1817. 218; *Böröcz*, 1993. 99; *Csepregi*, 2013. 254, 622; *Csepregi*, 2015. 346, 350, 964 (A 747, 755, B 808); *Haan*, 1866. 50; *NESA* 23 (1795:2) 139, „165” [155]; *Hornýánszky*, 1867. 38, 266; *MEEE* 204; *Mekis*, 2014. 21k, 40; *Okolicsányi*, 2009. 168; *Pálffy*, 1965. 150; *Tar*, 2004. 3483.